

Olsztyn, dnia 15 września 2021 r.

dr hab. Jakub Jan Zięty
Katedra Prawa Gospodarczego i Prawa Handlowego
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

RECENZJA

Dorobku naukowego oraz rozprawy habilitacyjnej doktora Grzegorza Matusika

1. Podstawy prawne sporządzenia recenzji

Niniejsza recenzja dorobku dr. Grzegorza Matusika została sporządzona w związku z pismem Dyrektora Instytutu Nauk Prawnych Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego z dnia 14 lipca 2021 r. (WPiA.4022.13.2021.INPr), zgodnie z którym działając na podstawie § 36 ust. 3 Statutu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz § 3 ust. 1 załącznika do uchwały nr 93 Senatu Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 23 marca 2021 r. w przedmiocie określenia szczegółowego trybu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, w związku z art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 10 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 478, dalej jako p.s.w.), Uchwałą nr 41 dnia 29 czerwca 2021 r. zostałem powołany do pełnienia funkcji recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym dr. Grzegorza Matusika.

Zgodnie z art. 221 ust. 8 p.s.w. zadaniem recenzenta jest dokonanie oceny, czy osiągnięcia naukowe osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2) p.s.w. i przygotowanie recenzji. Przywołany wyżej przepis określa, iż stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która m.in. posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej: a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a p.s.w., lub b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte

w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b p.s.w., lub c) zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne. Rolą recenzenta jest również wskazanie czy kandydat wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej (art. 219 ust. 1 pkt. 3 p.s.w.).

W związku z powyższym przedstawiam recenzję dorobku naukowego dr. Grzegorza Matusika.

2. Przebieg kariery naukowej Kandydata

Pan doktor Grzegorz Matusik uzyskała tytuł zawodowy magistra prawa w 2006 roku, na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie prawa został nadany mu uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 15 czerwca 2010 r., na podstawie przedłożonej dysertacji doktorskiej pt. „Własność urządzeń przesyłowych a prawa do gruntu” (promotor: prof. dr hab. Stanisław Kalus; recenzenci: prof. dr hab. Wojciech Jan Katner, prof. dr hab. Ryszard Mikosz).

Pan dr Grzegorz Matusik w okresie poprzedzającym złożenie wniosku był zatrudniony na stanowiskach adiunkta w dwóch Uczelniach. Od 2010 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W latach 2010-2017 oraz 2018 – 2020 na Wydziale a następnie w Kolegium Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Od 2020 r. Pan dr Grzegorz Matusik jest wykładowcą Kolegium Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

W ramach realizacji obowiązków służbowych Kandydat prowadził wykłady, ćwiczenia i seminaria m.in. z zakresu prawa cywilnego - w szczególności związane z prawem nieruchomości. Biorąc pod uwagę czas, który upłynął od uzyskania stopnia naukowego doktora oraz okres zawodowej aktywności akademickiej można stwierdzić, że Kandydat miał wystarczające podstawy do właściwego rozwoju naukowego i pomnożenia dorobku dydaktycznego oraz popularyzatorskiego. Habilitant podjął także działania związane ze współpracą naukową z uczelniami krajowymi i zagranicznymi realizując wykłady a także projekty badawcze. Wykłady były prezentowane dla pracowników naukowych: Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach (podczas spotkań naukowych); Komisji Nauk Prawnych

i Ekonomicznych Oddziału Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach; Uniwersytetu Rovira i Virgil. Pan dr Grzegorz Matusik brał udział jako wykonawca w 3 projektach badawczych, realizowanych wspólnie z pracownikami uniwersytetów zagranicznych. Wśród aktywności należy wymienić też uczestnictwo w 13 konferencjach naukowych oraz współorganizację 3 konferencji naukowych. Jednocześnie jako pracownik Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej korzystał z wiedzy i doświadczenia w praktyce zawodowej, co z pewnością wzbogaciło warsztat naukowy oraz wpłynęło na kształt przedstawionego w niniejszym postępowaniu habilitacyjnym dzieła naukowego.

3. Ocena osiągnięcia naukowego monografii „Zasiedzenie nieruchomości przez Skarb Państwa”, C.H. Beck, Warszawa 2021

Pan dr Grzegorz Matusik przedstawił jako swoje osiągnięcie naukowe monografię autorską p.t. „Zasiedzenie nieruchomości przez Skarb Państwa”, C.H. Beck, Warszawa 2021. Monografia liczy 436 stron. Ocena osiągnięcia została dokonana zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 2 lit a) p.s.w. Wybór problemu badawczego został dokonany przez Habilitanta w sposób właściwy i posiada pełne uzasadnienie zarówno naukowe jak i praktyczne. Ograniczenie zakresu opracowania do zasiedzenia przez Skarb Państwa jest w pełni uzasadnione nie tylko obszernością zagadnienia ale także charakterem podmiotu, na rzecz którego ono następuje. Podjęcie tego tematu było również uzasadnione brakiem monograficznego i kompletnego opracowania podjętego przez Habilitanta tematu. Przyjęte założenie zostało zrealizowane i przedłożona monografia stanowi cenne i kompleksowe opracowanie zasiedzenia przez Skarb Państwa. W pracy Habilitant wykorzystał dorobek doktryny i orzecznictwa. Przedstawiane przez dr. Grzegorza Matusika poglądy są prezentowane w sposób wyważony i zrozumiały a także posiadają właściwą argumentację. Habilitant nie unika polemiki z poglądami innych przedstawicieli doktryny, jednak robi to umiejętnie pozwalając czytelnikom na własną ocenę każdego ze stanowisk. Prezentowane argumenty oraz prowadzona przez Kandydata dyskusja naukowa, świadczy o jego dojrzałości naukowej.

Monografia składa się z sześciu rozdziałów, z których każdy dotyczy innego aspektu analizowanego zagadnienia. Struktura pracy została tak skonstruowana, że każdy rozdział może być traktowany jako odrębne opracowanie, które jednak tworzą łącznie logiczną całość opisującą w sposób kompleksowy zagadnienie zasiedzenia przez Skarb Państwa. Struktura monografii nie budzi zastrzeżeń i należy ją zaakceptować. Przedstawiona w monografii

struktura jest również uzasadniona hipotezami badawczymi, które stawiał przed sobą Habilitant. Dobrym rozwiązaniem jest przyjęta przez Autora Monografii zwięzła prezentacja najważniejszych ustaleń, oraz wniosków *de lege ferenda* w odrębnej części - umieszczonym na końcu pracy zakończeniu.

W swojej pracy dr Grzegorz Matusik postawił trzy tezy badawcze: 1) zasiedzenie przez Skarb Państwa wykazuje dostrzegalną na tle innych podmiotów specyfikę; 2) Skarb Państwa jest podmiotem uprzywilejowanych w zakresie zasiedzenia; 3) Skarb Państwa przyczynia się do instrumentalizacji instytucji zasiedzenia, traktując ją jako środek obrony przed roszczeniami windykacyjnymi, uzupełniającymi oraz wywodzonymi z deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej. Przy tak sformułowanych hipotezach Habilitant w swojej pracy pokazuje zupełnie nowe podejście do szczególnego podmiotu jakim jest Skarb Państwa oraz przesłanek zasiedzenia przez niego nieruchomości. Widać to szczególnie w sferze aksjologii takiego stanu. Warto też zaznaczyć, że Kandydat potrafi też krytycznie ocenić stawiane przez siebie hipotezy jak np. tą dotycząca instrumentalizacji. Słusznie zauważa, że każdy podmiot nie tylko Skarb Państwa może korzystać z „zarzutu” zasiedzenia jako środka ochrony swoich praw. Tym samym trudno mówić o całkowitej instrumentalizacji korzystania z zasiedzenia, jeżeli w ten sam sposób może z tej instytucji korzystać każdy inny podmiot.

Habilitant słusznie wskazuje i kwalifikuje przesłanki zasiedzenia. Zarówno przesłanka istnienia nieruchomości mogącej być przedmiotem zasiedzenia jak również braku ustawowego wyłączenia zasiedzenia nieruchomości jest niezwykle istotna dla zasiedzenia. Należy również uznać za słuszną, możliwość zasiedzenia nieruchomości, która istnieje w sensie prawnym bez względu na podstawę jej wyodrębnienia (w tym na podstawie nieobowiązujących już przepisów). Problem ten, jak słusznie wskazuje Habilitant, jest bardziej skomplikowany a wyniki analiz nie są jednoznaczne. Autor monografii wskazuje, że nie zawsze w toku postępowania o zasiedzenie, uwzględnia się wyłączenie nieruchomości spod zasiedzenia. Habilitant zidentyfikował trzy grupy ograniczeń obrotu, które wyłączają dopuszczalność zasiedzenia. Zasadne jest również prezentowane stanowisko o równorzędności zasiedzenia z innymi sposobami nabycia nieruchomości, przy uwzględnieniu jego specyfiki.

Istotne kwestie w pracy Habilitanta dotyczyły ustaleń w odniesieniu do zasiedzenia przez Skarb Państwa. W przypadku tego podmiotu ograniczenia w zakresie nieruchomości wyłączonych spod zasiedzenia, są marginalne. Ta szczególna pozycja wynika z charakteru Skarbu Państwa jako emanacji Państwa w sferze prywatnej. W sferze aksjologicznej można bowiem przyjąć, że dokonując zasiedzenia na rzecz tego podmiotu zwiększeniu ulega

własność wspólnoty obywateli państwa, zaś majątek nabyty w tym trybie może być wykorzystany do realizacji zadań publicznych. Istotna z punktu widzenia instytucji zasiedzenia jest analiza posiadania przez Skarb Państwa zmierzające do zasiedzenia. Specyfika posiadania związana jest ze szczególnym sposobem reprezentacji Skarbu Państwa co przekłada się na okazanie woli władanie nieruchomością jak właściciel. Tej woli należy dopatrywać się w nakazanych działaniach kierowanych do jednostek reprezentujących Skarb Państwa lub podejmowanych przez nie działań, których przedmiotem są nieruchomości.

W zakresie terminu zasiedzenia, należy wskazać że w odniesieniu do Skarbu Państwa z uwagi na historyczne okoliczności okresy te były zawieszane, jedna obecnie zastosowanie znajdują, co do zasady, te same reguły co do innych podmiotów. Stan prawny pracy nie objął kwestii zmiany przepisów k.p.a. dotyczącym wyłączenia stwierdzenia nieważności decyzji po upływie określonego czasu. W tym zakresie ciekawe byłoby poznanie stanowiska habilitanta na wpływ tych przepisów na kwestie zasiedzenia. Zwłaszcza, że decyzje administracyjne przed 1991 r. w wielu przypadkach stanowiły podstawę przejęcia nieruchomości przez Skarb Państwa.

Swoje badania Habilitant podsumowuje formułując wnioski *de lege ferenda*. Jako podstawowy wniosek wskazuje na konieczność przyjęcia przepisów reprivatyzacyjnych. Problem ten jest nierozwiązany od wielu lat, jednak nie jest to kwestia nauki a raczej polityki. Podnoszona w tym kontekście kwestia korzystania przez Skarb Państwa z instytucji zasiedzenia nie zawsze bywa skuteczna. Kolejny postulat dotyczący regulacji przerwania biegu zasiedzenia oraz przesłanek jego zawieszenia, powinien spotkać się z przychylnym przyjęciem, jak każda zmiana precyzująca. Natomiast postulat o rezygnacji z przesłanki dobrej wiary względem zasiedzenia przez Skarb Państwa wydaje się ciekawą propozycją, choć równie dobrze można by przewrotnie zarzucić jej brak aksjologii proponowanych zmian, przy założeniu równości podmiotów prawa cywilnego.

Podsumowując należy stwierdzić, że przedstawioną pracę p.t. „Zasiedzenie nieruchomości przez Skarb Państwa”, C.H. Beck, Warszawa 2021, stanowiącą osiągnięcie naukowe habilitanta oceniam bardzo pozytywnie. W mojej ocenie stanowi ona znaczny wkład dr Grzegorza Matusika w rozwój prawa, jako dyscypliny naukowej w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 2 p.s.w.

4. Ocena pozostałego dorobku naukowego, innego niż przedstawiona monografia habilitacyjna, składającego się na osiągnięcia naukowe habilitanta

Dorobek Habilitanta należy ocenić, jako wystarczający. Składa się na niego (bez uwzględnienia monografii przedstawionej, jako osiągnięcie): 1 monografia; 12 rozdziałów w monografiach naukowych (w tym 2 współautorskie); 1 współredakcja naukowa; 22 artykuły naukowe.

Obszarem badawczym, na którym skupiały się zainteresowania naukowe Habilitanta były szeroko pojęte zagadnienia prawa cywilnego dotyczące przede wszystkim prawa rzeczowego. W ramach jego zainteresowań naukowych można wydzielić siedem zagadnień szczegółowych dotyczących: 1) granic własności nieruchomości; 2) biegu terminów przedawnienia w prawie cywilnym, 3) nabycia praw podmiotowych i ograniczeń w obrocie tymi prawami, 4) kurateli w prawie prywatnym, 5) korzystania z nieruchomości na podstawie odpłatnych i nieodpłatnych stosunków prawnych, 6) proceduralnych aspektów wykonywania praw podmiotowych, 7) specyfiki odpowiedzialności prawnej związanej z korzystaniem z energii elektrycznej. Każdy z tych obszarów obejmuje kilka publikacji naukowych.

W odniesieniu do analizy naukometrycznej dorobku habilitanta należy uznać, że spełnia on oczekiwania stawiane przed kandydatem ubiegającym się o nadaniu mu stopnia doktora habilitowanego. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitant uzyskał 394 punkty według punktacji MNiSW. Indeks Hirsha wynosi 4 (Google Scholar) lub 2 (SCOPUS), zaś liczba cytowań to 38 (Google Scholar) lub 7 (SCOPUS).

Wskazane wyżej pierwsze zagadnienie badawcze dotyczące granic nieruchomości prezentują następujące publikacje: G. Matusik, *Komentarz do art. 140 – 154, [w:] Kodeks cywilny. Komentarz*, po red. K. Osajdy, t. I, Warszawa 2017; G. Matusik, *Wyodrębnienie i zbycie lokalu wraz z „powierzchnią przynależną” – uwagi de lege lata i de lege ferenda*, „Rejent” 2011, nr 7-8; G. Matusik, *Podmioty uprawnione do dokonania podziału quoad usum*, „Monitor Prawniczy” 2018, nr 17; G. Matusik, *Instytucje prawne pozwalające na korzystanie z przestrzeni „nad” powierzchnią gruntu*, [w:] *Gospodarowanie przestrzeni „nad” i „pod” gruntem*, pod red. E. Giszter, Katowice 2011. W ramach tego obszaru Kandydat analizował kwestie zakresu uprawnień właściciela, w tym granice korzystania z nieruchomości przy uwzględnieniu uprawnień osób trzecich. Szerokie podejście do zagadnień sąsiedztwa musiało obejmować granice fizyczne i prawne nieruchomości a także roszczenia związane z ochroną prawa własności. W tym zakresie poczytne miejsce znalazły uwagi dotyczące korzystania z

przestrzeni znajdującej się „nad” i „pod” nieruchomością. Ważnym obszarem badawczym były także relacje pomiędzy regulacjami prawa administracyjnego i cywilnego dotyczącymi prawa własności. Należy zaznaczyć, że badania objęły również kwestie części składowych i przynależności w odniesieniu do nieruchomości lokalowych. Pogłębione badania dotyczyły także podziału *quoad usum*, jako jednego ze sposobów określenia sposobu korzystania z nieruchomości. W tym zakresie habilitant wskazał na wady takiego rozwiązania oraz poczynił uwagi *de lege ferenda*.

Drugi obszar badań, dotyczący biegów terminów w prawie prywatnym, prezentują następujące publikacje: G. Matusik, *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 28 maja 2015 r., III CSK 352/14*, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2016, nr 9; G. Matusik, *Spóźnione zaskarżenie uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych a nadużycie prawa podmiotowego*, [w:] *Rozprawy z prawa prywatnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Wojciechowi Popiołkowi*, pod red. M. Pazdana, M. Jagielskiej, E. Rot-Pietrzyk, M. Szpunara, Warszawa 2017; G. Matusik, „Zwrot rzeczy” jako zdarzenie rozpoczynające bieg przedawnienia roszczeń w kodeksie cywilnym, „Rejent” 2014, nr 2; G. Matusik, *Zasady doliczania przez spadkobiercę okresu posiadania spadkodawcy w celu nabycia prawa w drodze zasiedzenia*, „Rejent” 2018, nr 4. W tym obszarze badawczym Habilitant zajął się szeroko ujętymi kwestiami wstrzymania, zawieszenia czy przerwania terminów zawitych. Kandydat poddał pod ocenę charakter tego typu terminów, ich funkcję, a także sytuacje w których powinno dochodzić do ich zawieszenia. Sytuacje w których ustawodawca kształtuje terminy zawite, wymagają szczególnej ich oceny. Identyfikacja terminów zawitych, przy obecnym sposobie wprowadzania zmian legislacyjnych, nie zawsze jest jednoznaczna. W wielu przypadkach problemy z ustaleniem charakteru prawnego terminu zastrzeżonego w ustawie mają również sądy. Zagadnienie, którym zajął się Habilitant jest więc istotne praktycznie, zaś identyfikacja dopuszczalności chociażby zawieszenia biegu tych terminów jest szczególnie istotna dla uwzględniania ewentualnych roszczeń. Habilitant odrzucił możliwość stosowania przepisów o nadużyciu prawa do wstrzymania skutków upływu terminu zawitego. Jako rozwiązanie proponował analogiczne stosowanie przepisów o przerwie i zawieszeniu biegu terminów. Kwestii doliczania terminów posiadania w przypadku dziedziczenia habilitant poświęcił odrębną publikację. W tym zakresie prezentował stanowisko o doliczaniu okresów posiadania w przypadku objęcia rzeczy w posiadanie przez spadkobiercę.

Trzeci obszar dotyczący zagadnienia nabycia praw podmiotowych i ograniczenia w obrocie tymi prawami prezentują następujące publikacje: G. Matusik, *Glosa do uchwały SN z 2*

czerwca 2010 r., III CZP 36/10, „Rejent” 2011, nr 1; G. Matusik, *Sytuacja prawna nabywcy (w rozumieniu ustawy z 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego) w sądowym postępowaniu egzekucyjnym z nieruchomości będącej własnością dewelopera*, „Rejent” 2013, nr 12; G. Matusik, *Zbycie spadku a postępowanie cywilne*, „Rejent” 2014, nr 12; G. Matusik, *Umowa darowizny na rzecz nasciturusa*, „Rejent” 2014, nr 5; G. Matusik, *Zbycie użytkowania wieczystego a obowiązek zapłaty opłaty rocznej w świetle art. 71 ust. 7 ustawy o gospodarce nieruchomościami*, „Monitor Prawniczy” 2018, nr 4; G. Matusik, *Nabycie własności nieruchomości przez Skarb Państwa w związku z tzw. układem indemnizującym*, „Rejent” 2018, nr 9; G. Matusik, *Komentarz do art. 109-111, [w:] Ustawa o gospodarce nieruchomościami. Komentarz*, pod red. S. Kalusa, Warszawa 2012; G. Matusik, *Pierwszeństwo nabycia nieruchomości na tle ustawy z 15.12.2000 r. o zasadach zbywania mieszkań*, „Rejent” 2015, nr 11; J. Górecki, G. Matusik, *Prawo pierwokupu (pierwszeństwa) w nowym kodeksie cywilnym*, [w:] *Współczesne problemy prawa zobowiązań*, pod red. A. Olejniczaka, J. Haberko, D. Sokołowskiej, A. Pyrzyńskiej, Warszawa 2015; J. Górecki, G. Matusik, *Zawarcie w trybie ofertowym umowy zbycia nieruchomości położonej w Polsce*, „Rejent” 2014, nr 9. W ramach tego obszaru Habilitant zajmował się problemami nabycia służebności przesyłu w drodze zasiedzenia, a także nabycia tego prawa z mocy przepisów. Kandydat zajmował się także kwestiami sytuacji prawnej nabywcy lokalu mieszkalnego, a także zbycia przedmiotów majątkowych objętych masą spadkową. Analizowane zagadnienia wymagały oceny rozwiązań prawnych na styku prawa cywilnego i procesu cywilnego. Badania Habilitanta objęły również skutki prawne nabycia użytkowania wieczystego; historyczne badania dotyczące nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa. Część z tych badań została później rozwinięta w monografii habilitacyjnej Pana dr Grzegorza Matusika.

Czwarty obszar dotyczący kurateli w prawie prywatnym reprezentują następujące publikacje: G. Matusik, *Status prawny zarządcy i kuratora ustanowionego na podstawie art. 102 KRO*, „Rejent” 2016, nr 4; G. Matusik, *Pozycja prawna kuratora ustanowionego dla dziecka poczętego*, „Rejent” 2017, nr 2; G. Matusik, *Kuratela. Komentarz do art. 178-184, [w:] Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz. Przepisy wprowadzające KRO*, pod red. K. Osajdy, Warszawa 2017. Znaczenie praktyczne kurateli dla różnych sytuacji jest ważne. Wielokrotnie bowiem aby była możliwość prowadzenia postępowań musi być powołany kurator. Tymi zagadnieniami zajął się Habilitant, co może świadczyć o poszukiwaniu przez niego tematów nieopracowanych w sposób wyczerpujący w doktrynie.

czerwca 2010 r., III CZP 36/10, „Rejent” 2011, nr 1; G. Matusik, *Sytuacja prawna nabywcy (w rozumieniu ustawy z 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego) w sądowym postępowaniu egzekucyjnym z nieruchomości będącej własnością dewelopera*, „Rejent” 2013, nr 12; G. Matusik, *Zbycie spadku a postępowanie cywilne*, „Rejent” 2014, nr 12; G. Matusik, *Umowa darowizny na rzecz nascitusa*, „Rejent” 2014, nr 5; G. Matusik, *Zbycie użytkowania wieczystego a obowiązek zapłaty opłaty rocznej w świetle art. 71 ust. 7 ustawy o gospodarce nieruchomościami*, „Monitor Prawniczy” 2018, nr 4; G. Matusik, *Nabycie własności nieruchomości przez Skarb Państwa w związku z tzw. układem indemnizującym*, „Rejent” 2018, nr 9; G. Matusik, *Komentarz do art. 109-111*, [w:] *Ustawa o gospodarce nieruchomościami. Komentarz*, pod red. S. Kalusa, Warszawa 2012; G. Matusik, *Pierwszeństwo nabycia nieruchomości na tle ustawy z 15.12.2000 r. o zasadach zbywania mieszkań*, „Rejent” 2015, nr 11; J. Górecki, G. Matusik, *Prawo pierwokupu (pierwszeństwa) w nowym kodeksie cywilnym*, [w:] *Współczesne problemy prawa zobowiązań*, pod red. A. Olejniczaka, J. Haberko, D. Sokołowskiej, A. Pyrzyńskiej, Warszawa 2015; J. Górecki, G. Matusik, *Zawarcie w trybie ofertowym umowy zbycia nieruchomości położonej w Polsce*, „Rejent” 2014, nr 9. W ramach tego obszaru Habilitant zajmował się problemami nabycia służebności przesyłu w drodze zasiedzenia, a także nabycia tego prawa z mocy przepisów. Kandydat zajmował się także kwestiami sytuacji prawnej nabywcy lokalu mieszkalnego, a także zbycia przedmiotów majątkowych objętych masą spadkową. Analizowane zagadnienia wymagały oceny rozwiązań prawnych na styku prawa cywilnego i procesu cywilnego. Badania Habilitanta objęły również skutki prawne nabycia użytkowania wieczystego; historyczne badania dotyczące nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa. Część z tych badań została później rozwinięta w monografii habilitacyjnej Pana dr Grzegorza Matusika.

Czwarty obszar dotyczący kurateli w prawie prywatnym reprezentują następujące publikacje: G. Matusik, *Status prawny zarządcy i kuratora ustanowionego na podstawie art. 102 KRO*, „Rejent” 2016, nr 4; G. Matusik, *Pozycja prawna kuratora ustanowionego dla dziecka poczętego*, „Rejent” 2017, nr 2; G. Matusik, *Kuratela. Komentarz do art. 178-184*, [w:] *Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz. Przepisy wprowadzające KRO*, pod red. K. Osajdy, Warszawa 2017. Znaczenie praktyczne kurateli dla różnych sytuacji jest ważne. Wielokrotnie bowiem aby była możliwość prowadzenia postępowań musi być powoływany kurator. Tymi zagadnieniami zajął się Habilitant, co może świadczyć o poszukiwaniu przez niego tematów nieopracowanych w sposób wyczerpujący w doktrynie.

Piąty obszar badawczy dotyczący korzystania z nieruchomości na podstawie odpłatnych i nieodpłatnych stosunków prawnych obejmuje następujące publikacje: G. Matusik, *Problemy prawne związane z najmem powierzchni*, „Monitor Prawniczy” 2013, nr 13; G. Matusik, *Podmioty uprawnione do nieodpłatnego korzystania z nieruchomości Skarbu Państwa na podstawie stosunków cywilnoprawnych w świetle ustawy o gospodarce nieruchomościami*, „Rejent” 2013, nr 2; G. Matusik, *Komentarz do art. 6 i 124-128*, [w:] *Ustawa o gospodarce nieruchomościami. Komentarz*, pod red. S. Kalusa, Warszawa 2012; J. Górecki, G. Matusik, *Komentarz do art. 659-709*, [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania. Część szczegółowa. Ustawa o terminach zapłaty*, pod red. K. Osajdy, t. IIIB, Warszawa 2017. W ramach tego obszaru badania habilitanta dotyczyły stosunków prawnych, których jednym z uprawnień jest prawo do korzystania z nieruchomości. Zainteresowania kandydata dotyczyły korzystania z całego przedmiotu objętego danym stosunkiem prawnym. Szczególne miejsce w tych rozważaniach zajął stosunek najmu.

Szósty obszar dotyczący proceduralnych aspektów wykonywania praw podmiotowych, obejmuje następujące publikacje: G. Matusik, *Rachunek z zarządu – zagadnienia proceduralne*, [w:] *Aequitas sequitur legem. Księga jubileuszowa z okazji 75. Urodzin Profesora Andrzeja Zielińskiego*, pod red. K. Flagi-Gieruszyńskiej, G. Jędrejek, Warszawa 2014; G. Matusik, *Odpowiedzialność cywilna sędziego za naruszenie czci w postępowaniu cywilnym*, „Iustitia” 2015, nr 1. Analizy w tym obszarze dotyczyły ochrony praw podmiotowych przy wykorzystaniu środków prawa procesowego. W ramach przywołanych publikacji Habilitant badał kwestie kognicji sądu, oraz roszczeń posesoryjnych. Omawiając postępowanie posesoryjne Kandydat analizował przesłanki materialne roszczenia w tym legitymację materialną.

W końcu siódmy obszar dotyczący specyfiki odpowiedzialności prawnej związanej z korzystaniem z energii elektrycznej obejmuje następujące publikacje: G. Matusik, *Odpowiedzialność z tytułu nielegalnego poboru energii. Uwagi na tle art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” 2012, nr 3; G. Matusik, *Cywilnoprawne podstawy odpowiedzialności z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej*, [w:] *Problemy prawne związane z nielegalnym poborem energii*, pod red. G. Matusika, M. Śladkowskiej, Warszawa 2013; G. Matusik, M. Śladkowski, *Problemy prawne związane z nielegalnym poborem energii*, Warszawa 2013; G. Matusik, *Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną konsumentowi przez energię elektryczną jako produkt niebezpieczny*, [w:] *Konsument na rynku energii elektrycznej*, pod red. M. Czarneckiej, Warszawa 2013. W

ramach badań realizowanych w tym obszarze habilitant analizował kwestie odpowiedzialności za nielegalny pobór energii elektrycznej oraz odpowiedzialność za szkody jakie wywołać może energia elektryczna traktowana jako produkt niebezpieczny w relacjach z konsumentem.

Ocena dorobku innego niż osiągnięcie naukowe wskazane przez dr Grzegorza Matusika jako dzieło oraz konferencji, w których brał on udział należy stwierdzić że Habilitant wykazuje się istotną aktywnością naukową w rozumieniu art. 219 p.s.w.

5. Ocena aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Dr Grzegorz Matusik uczestniczy w życiu naukowym uczelni, w których jest zatrudniony. Uczestniczy w pracach także tych ośrodków naukowych, z przedstawicielami których realizuje badania naukowe. Do form takiej aktywności należy zaliczyć: udział w konferencjach, organizację konferencji, realizację grantów.

Kandydat wygłosił 12 referatów na ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych a także seminariach naukowych. Wśród nich można wymienić przykładowo: wygłoszenie referatu p.t. „Prawo pierwokupu (pierwszeństwa) w nowym kodeksie cywilnym” podczas V Ogólnopolski Zjazd Cywilistów, Poznań 2014 r.; wygłoszenie referatu p.t. „*The Polish housing course. Are Social Rental Agencies a viable solution for the less affluent?*” podczas Konferencji Międzynarodowej w ramach sieci prawa mieszkaniowego Housing Law Resercher Network – HLRN; *2nd Annual Housing Law Symposium*, Coimbra 2016. Habilitant brał udział w organizacji 3 konferencji naukowych. Brał też udział w pracach 2 zespołów badawczych. Projekt „*Tenancy Law and Housing Policy in Multi-level Europe*” finansowany w ramach 7. Programu Ramowego Unii Europejskiej. W ramach tego projektu współpracował z zespołami z 10 europejskich uczelni. Uczestniczył także w realizacji projektu pt. „Społeczna Agencja Najmu jako instrument polityki mieszkaniowej w Polsce” finansowanego w ramach NCBiR. W projekcie uczestniczyły zespoły badawcze z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu Warszawskiego. Obecnie habilitant uczestniczy w kolejnym projekcie badawczym, którego liderem jest Uniwersytet Rovira i Virgil w Tarragonie. W ramach podjętej współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi habilitant współpracował z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach a także ze wskazanym wyżej Uniwersytetem Rovira i Virgil w Tarragonie. Współpraca ta obejmowała nie tylko projekty badawcze wskazane wyżej ale także prezentacje ich wyników w ramach

cyklu wykładów. W ostatnim okresie habilitant podjął również współpracę z Uniwersytetem w Antwerpii.

Należy uznać, że habilitant spełnił wymogi kryterium aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

6. Działalność dydaktyczna i popularyzująca naukę

Habilitant prowadzi zajęcia dydaktyczne w tym wykłady, ćwiczenia, konwersatoria oraz seminaria. Zajęcia te prowadzone były w różnych ośrodkach akademickich co wiązało się z wykonywaniem obowiązków służbowych. W ramach popularyzacji nauki realizował wykłady otwarte oraz wystąpienia w ramach wydarzeń organizowanych w polskich i zagranicznych ośrodkach naukowych. Wykłady te były związane przede wszystkim z zainteresowaniami naukowymi habilitanta.

Popularyzacji nauki służy również wykonywanie czynności służbowych w ramach zatrudnienia w Prokuraturii Generalnej RP. W ramach tego zatrudnienia habilitant sporządzał opinie prawne a także stanowiska prawne oraz reprezentował Skarb Państwa w sporach sądowych. Ta działalność mimo że ma charakter zawodowy, wykorzystuje wiedzę naukową habilitanta w sposób praktyczny, co bezsprzecznie można uznać za działalność popularyzatorską.

7. Wniosek końcowy

Ocena aktywności naukowych Pana dr. Grzegorza Matusika pozwala stwierdzić, że jest ono znaczące pod względem ilościowym i stanowi wartościowy wkład pod względem naukowym. Przedłożone przez głównego Kandydata osiągnięcia naukowe, spełnia wymagania o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 p.s.w. i stanowi istotny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne. Przedłożony dorobek naukowy, rezultatu wykonywanej pracy dydaktycznej i organizacyjnej oraz aktywność naukowa spełniają wymagania o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 3 p.s.w.

Biorąc pod uwagę powyższe, opowiadam się za nadaniem dr. Grzegorzowi Matusik stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

dr hab. Jolanta Piłsny